

Sygn. akt XVII Ka 1447/17

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 stycznia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak

Protokolant st.prot.sąd. Karolina Tomiak

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Wojciecha Kiszki

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2018 roku

sprawy M. A. (1), M. A. (2) i S. A.

oskarżonych o przestępstwa z art. 278§1kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu z dnia 15 września 2017 roku sygn. akt II K 161/17

1. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

2. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa, a nadto

zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. K.

(...) kwotę 516,60zł (brutto) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej

udzielonej z urzędu oskarżonej M. A. (1) w postępowaniu

odwoławczym.

Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu z dnia 15 września 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 161/17 oskarżone M. A. (2) i M. A. (1) zostały uznane za winne ciągu przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. i z art. 279 § 1 k.k. oraz ciągu przestępstw z art. 278 § 1 k.k., oskarżony S. A. został uznany za winnego przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. oraz ciągu przestępstw z art. 278 § 1 k.k., a oskarżony M. A. (3) i M. A. (4) zostali uznani za winnych przestępstw z art. 278 § 1 k.k.

Wyrok ten, w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonych M. A. (2), M. A. (1) oraz S. A. zaskarżył prokurator, zarzucając mu obrazę przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. poprzez ich niezastosowanie w pkt 3, 8 i 13 wyroku obok art. 91 § 2 k.k. jako podstawy wymiaru kary łącznej.

W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wskazanie w pkt 3, 8 i 13 wyroku jako podstawy prawnej kary łącznej art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. obok art. 91 § 2 k.k.

Na rozprawie apelacyjnej obrońcy oskarżonych wnieśli o nieuwzględnienie apelacji prokuratora i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy, a w razie uwzględnienia tejże apelacji o nieobciążanie oskarżonych kosztami postępowania. Nadto obrońca oskarżonej M. A. (1) wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego nie mogła doprowadzić do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że jak trafnie wskazuje się w orzecznictwie obraza prawa materialnego stanowi względną podstawę odwoławczą z art. 438 pkt 1 k.p.k. wtedy, gdy prawo to zostało wadliwie zinterpretowane przez sąd pierwszej instancji, gdy sąd ten wadliwie zastosował przepis prawa materialnego, pomimo, że w układzie okoliczności danej sprawy nie było to dopuszczalne, bądź wówczas, gdy sąd nie zastosował przepisu prawa materialnego mimo, iż w konkretnej sytuacji procesowej było to obligatoryjne. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2013 r., III KK 17/13, LEX nr 1311644, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 1974 r., V KR 212/74, OSNKW 1974/12/233). Niemniej wymowne jest także stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi, według którego obraza prawa materialnego zachodzi tylko wtedy, gdy nastąpiła błędna wykładnia danego przepisu, albo został zastosowany przepis niewłaściwy lub pominięto obligatoryjne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 stycznia 2002 roku, II AKa 243/01, KZS 2004/7-8/82).

Analiza akt niniejszej sprawy, w tym także treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia nie pozostawia zaś jakichkolwiek wątpliwości, że Sąd Rejonowy wymierzając oskarżonym M. A. (2), M. A. (1) i S. A. kary łączne co prawda powołał się wyłącznie na treść art. 91 § 2 k.k., który to przepis wskazuje na możliwość łączenia kar wymierzonych za ciągi przestępstw bądź za poszczególne przestępstwa i ciągi przestępstw, to jednak miał także na względzie określone w art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. warunki orzekania kar łącznych i granice w jakich kary te winny zostać orzeczone, do których to przepisów odsyła zresztą art. 91 § 2 k.k.

Mając na uwadze powyższe nie mogło budzić jakichkolwiek wątpliwości, że Sąd I instancji nie wskazując w podstawie wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec M. A. (2), M. A. (1) i S. A. prócz art. 91 § 2 k.k. także art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. nie dopuścił się obrazy prawa materialnego, a jedynie uchybił wskazanemu w art. 413 § 1 pkt 6 k.p.k. obowiązкови wskazania zastosowanych przepisów ustawy karnej.

Już zresztą z treści wniesionej przez oskarżyciela publicznego apelacji wynika, że błąd Sądu Rejonowego nie polegał na błędnym niezastosowaniu wskazanych w treści apelacji przepisów, ale na ich zastosowaniu i niepowołaniu w podstawie wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec ww. oskarżonych. Sam oskarżyciel publiczny wskazał bowiem, że nie budzą wątpliwości ani ustalenia Sądu I instancji dotyczące winy tych oskarżonych, ani wymiar orzeczonych wobec nich kar, a Sąd Rejonowy miał się dopuścić obrazy art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. albowiem przepisy te winny być powołane obok art. 91 § 2 k.k. jako podstawy wymiaru kar łącznych orzeczonych wobec M. A. (2), M. A. (1) i S. A..

Mając na uwadze powyższe, a nadto to, że Sąd Okręgowy dysponował wyłącznie apelacją prokuratora, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonych M. A. (2), M. A. (1) oraz S. A., a w której podniesiono błędny zarzut, nie mogło budzić jakichkolwiek wątpliwości, że wniesiony w niniejszej sprawie środek odwoławczy nie mógł doprowadzić do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Zauważyć bowiem należy, że zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455. W art. 434 § 1 pkt 1 - 3 k.p.k. wskazano zaś, że sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego jedynie: wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, oraz w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia, oraz w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym, chyba że środek odwoławczy nie pochodzi

od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika i nie podniesiono w nim zarzutów albo ustawa nakazuje wydanie orzeczenia niezależnie od podniesionych zarzutów.

Przy czym przepis art. 435 k.p.k. pozwala na orzekanie poza podmiotowymi granicami zaskarżenia, gdyż sąd odwoławczy uchyla lub zmienia orzeczenie na korzyść współoskarżonych, którzy nie wnieśli środka odwoławczego z tych samych względów, które zadecydowały o jego uwzględnieniu na rzecz skarżącego, przepis art. 439 § 1 k.p.k. zawiera tzw. bezwzględne przesłanki uchylenia orzeczenia, przepis art. 440 k.p.k. dotyczy rażącej niesprawiedliwości orzeczenia, do której mogłoby doprowadzić nieuwzględnienie uchybienia niewskazanego przez stronę, a przepis art. 455 k.p.k. nakazuje poprawienie błędnej kwalifikacji czynu bez zmiany ustaleń faktycznych, z tym zastrzeżeniem, że na niekorzyść można ją zmienić tylko wtedy, gdy wniesiono na niekorzyść środek odwoławczy. Niewątpliwie zatem w niniejszej sprawie nie zaszła żadna z okoliczności o których mowa w treści art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k., czy art. 455 k.p.k., a która pozwalałaby na rozpoznanie niniejszej sprawy w zakresie szerszym niż wynikający z wniesionej przez oskarżyciela publicznego apelacji.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy nie dopatrując się wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej ani podstawy do zmiany lub uchylenia orzeczenia, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k., a nadto na podstawie § 4 ust. 1 - 3 i § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. E. K. kwotę 516,60 zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonej M. A. (1) w postępowaniu odwoławczym.

SSO Justyna Andrzejczak